

Nr 164.

Av herr **Rubbestad m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statistiska centralbyrån: Kostnader för vissa provundersökningar för omläggning av metoden för skördeuppskattningar.*

Kungl. Maj:t föreslår i statsverkspropositionen, sjunde huvudtiteln, att riksdagen för budgetåret 1952/53 måtte anvisa ett reservationsanslag å 8 000 kronor till Statistiska centralbyrån: Kostnader för vissa provundersökningar för omläggning av metoden för skördeuppskattningar. Härmed avses, enligt de motiveringar som lämnas av statistiska centralbyrån och chefen för finansdepartementet, en försöksmätning av skörden på ett antal provytor i samband med utnyttjande av den metodik för urvalsundersökningar, som prövats på vissa håll i utlandet.

Enligt statistiska centralbyrån ha de svenska skördeberäkningarna i vissa fall inneburit rätt betydande underskattningar av den faktiska skörden.

Vi anse givetvis, att ett så tillförlitligt material som möjligt bör ligga till grund för skördeberäkningarna. Vi äro emellertid icke övertygade om att den av statistiska centralbyrån förordade metoden med provytor kommer att giva något nämnvärt tillförlitligare resultat än det som utvinnes med det hittills tillämpade systemet. Den nuvarande metoden för skördeuppskattning består i att särskilda ombud med god erfarenhet på jordbrukets skilda områden under hushållningssällskaps och hushållningsgilles ledning göra bedömningar sockenvis. Sådana uppskattningar äro givetvis förenade med vissa brister, men de ha dock lämnat ett tillfredsställande material för en objektiv skördeberäkning. En ovärderlig fördel hos det nuvarande systemet är dessutom att ombuden, som i regel äro jordbrukare eller f. d. jordbrukare, åtnjuta jordbruksbefolkningens förtroende. Den föreslagna provvytsmetoden förutsätter, att skördeuppskattningarna i framtiden skola handhavas av särskilda tjänstemän, vilka icke i samma utsträckning kunna räkna med jordbrukarnas förtroende. Därmed riskerar man att undergräva den goda kontakten med jordbrukarna, utan vilken knappast något tillfredsställande material för en objektiv skördeberäkning kan insamlas. Över huvud taget synes det oss vara en oriktig princip att lägga uppgifter, som med fördel och intresse kunna handhavas av jordbrukets förtroendemän från bygden, in under tjänstemannaförvaltning.

Såsom såväl statistiska centralbyrån som departementschefen framhålla, skulle användningen av provvytsmetoden medföra betydligt högre kostnader än den nu tillämpade metodiken. Detta synes oss också vara ett tungt vägande skäl att icke övergå till den föreslagna provvytsmetoden. I stället böra strävandena inriktas på att göra den nu använda metoden med skördeuppskattningar

genom särskilda ombud i samråd med hushållningssällskapens tjänstemän så tillförlitlig som möjligt.

Med anledning av vad som ovan anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta avslå Kungl. Maj:ts förslag att för budgetåret 1952/53 anvisa ett reservationsanslag å 8 000 kronor till Statistiska centralbyrån: Kostnader för vissa provundersökningar för omläggning av metoden för skördeuppskattningar.

Stockholm den 24 januari 1952.

Axel Rubbestad.

Per Persson,
Norrby.

Gunnar Larsson
i Luttra.

Gunnar Ericsson
i Näs.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

K. A. Ryberg.

Sven Antby.

James I. A. Dickson.
